

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І  
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Економічний факультет  
Кафедра підприємництва та організації агробізнесу

**“ЗАТВЕРДЖУЮ”**

Декан факультету

\_\_\_\_\_ Діброва А.Д.  
“ \_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 2018 р.

**РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО**

на засіданні кафедри  
організації агробізнесу

Протокол №11 від “31” травня 2018 р.

Завідувач кафедри

\_\_\_\_\_ Ільчук М.М.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**«ОРГАНІЗАЦІЯ АГРОБІЗНЕСУ»**

Спеціальність \_\_\_\_\_ 071 «Облік і оподаткування» \_\_\_\_\_

Факультет \_\_\_\_\_ Економічний \_\_\_\_\_

Розробник \_\_\_\_\_ к.е.н., доцент Радько В.І. \_\_\_\_\_

Київ – 2018 р.

## 1. Опис навчальної дисципліни

### Організація агробізнесу

| Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень |                             |                       |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|-----------------------|
| Освітньо-кваліфікаційний рівень                                                 | Бакалавр                    |                       |
| Напрямок підготовки                                                             | 071 «Облік і оподаткування» |                       |
| Характеристика навчальної дисципліни                                            |                             |                       |
| Вид                                                                             | Вибіркова                   |                       |
| Загальна кількість годин                                                        | 60                          |                       |
| Кількість кредитів ECTS                                                         | 2                           |                       |
| Кількість змістових модулів                                                     | 2                           |                       |
| Курсовий проект (робота) (за наявності)                                         | -                           |                       |
| Форма контролю                                                                  | Залік                       |                       |
| Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання             |                             |                       |
|                                                                                 | денна форма навчання        | заочна форма навчання |
| Рік підготовки (курс)                                                           | 3                           |                       |
| Семестр                                                                         | 6                           |                       |
| Лекційні заняття                                                                | 26 год.                     |                       |
| Практичні, семінарські заняття                                                  | 13 год.                     |                       |
| Лабораторні заняття                                                             | - год.                      |                       |
| Самостійна робота                                                               | 21 год.                     |                       |
| Індивідуальні завдання                                                          | - год.                      |                       |
| Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання                   | 3 год.                      |                       |

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета - формування у студентів знань та вмінь щодо організації агробізнесу.

Завдання - вивчення основних організаційно-правових структур аграрного бізнесу, започаткування власної справи та ефективного планування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

### **знати:**

- ✓ суть та основне призначення підприємництва та зокрема агробізнесу;
- ✓ організаційно-правові основи створення і функціонування аграрних підприємницьких структур з різною формою власності;
- ✓ порядок створення власної справи та вибір форми організації агробізнесу;
- ✓ основи бізнес-планування та його програмне забезпечення.

### **вміти:**

- ✓ прогнозувати ринкове середовище та напрями діяльності аграрних підприємств;
- ✓ започаткувати власну справу;
- ✓ укладати договори оренди майна, землі, реалізації продукції і надання послуг;
- ✓ складати бізнес-план зокрема за допомогою спеціалізованих комп'ютерних програм.

### **3. Програма та структура навчальної дисципліни для:**

- повного терміну денної (заочної) форми навчання;
- скороченого терміну денної (заочної) форми навчання.

## **Змістовий модуль I**

### **Сутність та організаційно-правові форми агробізнесу**

#### **Тема 1. Соціально-економічні основи підприємництва і агробізнесу**

Розкрито питання сутності підприємництва загалом та агробізнесу зокрема. Підприємництво як економічна категорія та його принципи. Заходи для створення сприятливих організаційних та економічних умов для розвитку підприємництва. Важелі державного управління. Основні підходи до визначення поняття агробізнесу.

Елементи системи бізнесу, функції та моделі. Середовище підприємництва та основні принципи розвитку аграрного бізнесу. Шляхи розвитку аграрного підприємництва та модель агробізнесу. Система економічних відносин у агробізнесі.

#### **Тема 2. Економічні та правові засади агробізнесу**

Розглянуто передумови підприємництва. Спільні та відмітні риси сутності понять «підприємницьке середовище», «підприємницька інфраструктура» та «підприємницький клімат». Основні ознаки та фактори підприємницького середовища. Середовище аграрного бізнесу та його особливості.

Правові засади та державна підтримка агробізнесу. Ключові принципи секторальної політики уряду щодо агробізнесу. Стратегічні напрями розвитку аграрного сектору. Подальший розвиток аграрного бізнесу в контексті Коаліційної угоди, Стратегії сталого розвитку Президента України – 2020 та Програми діяльності Кабінету Міністрів України.

#### **Тема 3. Організаційні форми підприємництва і агробізнесу**

Розглянуто правові, фінансово-економічні та організаційно-управлінські ознаки підприємницьких структур. Основні організаційно-правові форми підприємництва, їх переваги, недоліки та особливості функціонування. Установча угода: сутність та порядок укладання.

Організаційно-економічні форми об'єднань підприємницьких структур: призначення, особливості функціонування, перевага та недоліки.

Специфічні форми господарювання в аграрному бізнесі. Фермерське господарство, сільськогосподарський виробничий кооператив, сільськогосподарський обслуговуючий кооператив, агрохолдинг, особисте селянське господарство, сімейна ферма – їх особливості та порядок формування.

#### **Тема 4. Аграрна реформа – основа створення підприємництва на селі**

Складові аграрної реформи, їх значення та трансформація в сучасних умовах. Концепція аграрної реформи та її складових. Нормативно-правова база державного регулювання аграрної реформи.

### **Змістовий модуль II**

Планування та інфраструктурне забезпечення суб'єктів агробізнесу

#### **Тема 5. Планування агробізнесу в контексті вимог FAO**

Основні рівні планування виробничо-господарської діяльності в аграрних підприємствах. Види планування та їх особливості в аграрному бізнесі. Особливості планування та управління запасами в аграрних формуваннях у світлі вимог FAO.

#### **Тема 6. Економічний механізм функціонування суб'єктів аграрного бізнесу**

Структура економічного механізму господарювання суб'єктів агробізнесу. Особливості ціноутворення, оподаткування та кредитування аграрного виробництва. Основні шляхи вдосконалення економічного механізму господарювання аграрних формувань.

#### **Тема 7. Місце і роль аутсорсингу в організації агробізнесу**

Сутність поняття аутсорсингу, його види та показники. Надання інформаційно-консультаційних послуг з проблем розвитку агробізнесу. Інформація та її роль у прийнятті рішень у господарській діяльності суб'єктів аграрного бізнесу.

| Назви змістових<br>модулів і тем                                                     | Кількість годин |        |              |    |     |     |      |              |              |   |     |     |      |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------|--------------|----|-----|-----|------|--------------|--------------|---|-----|-----|------|--|
|                                                                                      | денна форма     |        |              |    |     |     |      | Заочна форма |              |   |     |     |      |  |
|                                                                                      | тижні           | усього | у тому числі |    |     |     |      | усього       | у тому числі |   |     |     |      |  |
|                                                                                      |                 |        | л            | п  | лаб | інд | с.р. |              | л            | п | лаб | інд | с.р. |  |
| Змістовий модуль 1. Сутність та організаційно-правові форми агробізнесу              |                 |        |              |    |     |     |      |              |              |   |     |     |      |  |
| Тема 1. Соціально-економічні основи підприємництва і агробізнесу                     |                 | 4      | 2            | 2  |     |     |      |              |              |   |     |     |      |  |
| Тема 2. Економічні та правові засади агробізнесу                                     |                 | 8      | 4            | 2  |     |     | 2    |              |              |   |     |     |      |  |
| Тема 3. Організаційні форми підприємництва і агробізнесу                             |                 | 10     | 4            | 2  |     |     | 4    |              |              |   |     |     |      |  |
| Тема 4. Аграрна реформа – основа створення підприємництва на селі                    |                 | 8      | 4            | 1  |     |     | 3    |              |              |   |     |     |      |  |
| Разом за змістовим модулем 1                                                         |                 | 30     | 14           | 7  |     |     | 9    |              |              |   |     |     |      |  |
| Змістовий модуль 2. Планування та інфраструктурне забезпечення суб’єктів агробізнесу |                 |        |              |    |     |     |      |              |              |   |     |     |      |  |
| Тема 1. Планування агробізнесу в контексті вимог FAO                                 |                 | 10     | 4            | 2  |     |     | 4    |              |              |   |     |     |      |  |
| Тема 2. Економічний механізм функціонування суб’єктів аграрного бізнесу              |                 | 10     | 4            | 2  |     |     | 4    |              |              |   |     |     |      |  |
| Тема 3. Місце і роль аутсорсингу в організації агробізнесу                           |                 | 10     | 4            | 2  |     |     | 4    |              |              |   |     |     |      |  |
| Разом за змістовим модулем 2                                                         |                 | 30     | 12           | 6  |     |     | 12   |              |              |   |     |     |      |  |
| Усього годин                                                                         |                 | 60     | 26           | 13 | -   | -   | 21   |              |              |   |     |     |      |  |
| Курсовий проект (робота) з _____<br><br>(якщо є в робочому навчальному плані)        |                 |        | -            | -  | -   |     | -    |              |              |   |     |     |      |  |
| Усього годин                                                                         |                 | 60     | 26           | 13 | -   | -   | 21   |              |              |   |     |     |      |  |

#### 4. Теми практичних занять

| №<br>з/п | Назва теми                                                                                                                                                                                                          | Кількість годин |                 |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|
|          |                                                                                                                                                                                                                     | Денна<br>форма  | Заочна<br>форма |
| 1        | Процедура створення власної справи                                                                                                                                                                                  | 2               |                 |
| 2        | Організаційні засади створення товариства з обмеженою відповідальністю, приватного сільськогосподарського підприємства, фермерського господарства, сільськогосподарського виробничого та обслуговуючого кооперативу | 3               |                 |
| 3        | Процедура створення сімейної ферми                                                                                                                                                                                  | 2               |                 |
| 4        | Основи бізнес-планування                                                                                                                                                                                            | 2               |                 |
| 5        | Програмне забезпечення формування бізнес-плану                                                                                                                                                                      | 2               |                 |
| 6        | Складання договорів оренди майна, землі, реалізації продукції і надання послуг                                                                                                                                      | 2               |                 |

## **5. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.**

### ***Контрольні питання***

- 1) Основні організаційно-правові форми підприємницької діяльності
- 2) Переваги та недоліки одноосібного володіння
- 3) Товариство, як організаційно-правова форма підприємницької діяльності
- 4) Корпорація, як організаційно-правова форма підприємницької діяльності
- 5) Організаційно-економічні форми об'єднань підприємницьких структур
- 6) Торгово-промислові асоціації – суть та мета створення
- 7) Картелі та синдикати сутність та особливості функціонування
- 8) Консорціум як організаційно-правова форма об'єднання підприємств
- 9) Концерн – суть мета створення
- 10) Холдинг – позитивні та негативні сторони його функціонування
- 11) Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив
- 12) Сільськогосподарська кооперація – сутність та особливості
- 13) Сільськогосподарський виробничий кооператив – переваги та недоліки
- 14) Різновиди сільськогосподарських підприємств
- 15) Фермерське господарство – особливості функціонування
- 16) Відокремлена фермерська садиба
- 17) Різновиди сільськогосподарський обслуговуючих кооперативів
- 18) Аграрна розписка: призначення та переваги
- 19) Рівні планування в агробізнесі
- 20) Стратегії управління запасами
- 21) Підприємницьке середовище та його основні ознаки
- 22) Середовище аграрного бізнесу
- 23) Особливості середовища у аграрному бізнесі
- 24) Програмне забезпечення для складання бізнес-плану
- 25) Методики складання бізнес-плану
- 26) Особливості складання бізнес-плану
- 27) Основні складові підприємницького середовища

## Тестові питання

**1. В якому документі визначено принципи підприємницької діяльності?**

(впишіть вірну відповідь)

**2. Що НЕ належить до принципів підприємницької діяльності?**

- a. вільний вибір виду діяльності
- b. участь в управлінні підприємством
- c. самостійне формування програми діяльності, вибір постачальників і споживачів продукції
- d. вільне наймання працівників

**3. На яких засадах підприємництво відносять до економічної категорії?**

- a. відображує виробничі відносини
- b. складне системне, історичне явище
- c. складова матеріальних відносин
- d. суб'єкте, персоніфікованим явище
- e. усі вище перераховані

**4. Вкажіть елементи системи бізнесу:**

- a. Державний, підприємницький, споживчий, трудовий
- b. Державний, підприємницький, споживчий, трудовий, муніципальний
- c. Державний, споживчий, трудовий
- d. Державний, підприємницький

**5. Вкажіть основні функції бізнесу:**

- a. ведення фінансів і обліку, кадрова, матеріально-технічне забезпечення, виробнича, маркетингу, нагромадження
- b. матеріально-технічне забезпечення, виробнича, маркетингу, нагромадження
- c. ведення фінансів і обліку, кадрова, матеріально-технічне забезпечення, виробнича, маркетингу
- d. ведення фінансів і обліку, кадрова, матеріально-технічне забезпечення, маркетингу

**6. До принципів вільного розвитку аграрного підприємництва НЕ належить:**

- a. використання різних форм власності
- b. розподіл за кінцевими результатами
- c. господарювання і розмірів підприємств
- d. поєднання різних розмірів підприємництва

**7. Знайдіть елементи, які б відповідали б кожній сфері трисферної моделі агробізнесу:**

|                |                                             |
|----------------|---------------------------------------------|
| А. Перша сфера | 1. сільське господарство                    |
| В. Друга сфера | 2. фондоутворюючі виробництва               |
| С. Третя сфера | 3. переробка сільськогосподарської сировини |

**8. Вкажіть три основні передумови безперервного відтворення підприємництва у суспільстві:**

- a. економічні, правові, психологічні
- b. економічні, культурні, історичні
- c. економічні, правові, політичні
- d. економічні, політичні, психологічні

**9. Підприємницьке середовище – це суспільно-економічна ситуація, яка містить:**

- a. ступінь економічної свободи
- b. наявність (можливість появи) підприємницького корпусу
- c. домінування ринкового типу економічних зв'язків
- d. можливість формування підприємницького капіталу та використання необхідних ресурсів
- e. усе вищевказане

**10. Назвіть поняття, якому відповідає наступне визначення:**

«суспільно-економічна ситуація, яка містить ступінь економічної свободи, наявність (можливість появи) підприємницького корпусу, домінування ринкового типу економічних зв'язків, можливість формування підприємницького капіталу та використання необхідних ресурсів»

(впишіть вірну відповідь)

**11. Назвіть поняття, якому відповідає наступне визначення:**

«сукупність складових, що має підпорядкований характер і забезпечує діяльність системи підприємництва загалом»

(впишіть вірну відповідь)

**12. Назвіть поняття, якому відповідає наступне визначення:**

«сукупність конкретних параметрів складових підприємницького середовища, які регулюють, регламентують, зумовлюють підприємницьку діяльність і з якими підприємець, як господарюючий суб'єкт, вступає у взаємодію, розвивається сам і спонукає їх до саморозвитку»

(впишіть вірну відповідь)

**13. Назвіть основні складові підприємницького середовища, які виокремив А.Хоскінг:**

- економічна обстановка, політична ситуація, соціально-культурне, технологічне, географічне, інституціональне та організаційно-технічне середовище
- економічна обстановка, політична ситуація, правове, соціально-культурне, технологічне, інституціональне та організаційно-технічне середовище, ділова репутація
- економічна обстановка, політична ситуація, правове, соціально-культурне, технологічне, географічне, інституціональне та організаційно-технічне середовище, ділова репутація
- економічна обстановка, політична ситуація, правове, соціально-культурне, технологічне, географічне, інституціональне та організаційно-технічне середовище

**14. Як називається середовище, яке визначається моральними, релігійними нормами, звичаями, традиціями, притаманними місцевому населенню?**

(впишіть вірну відповідь)

**15. Що НЕ належить до інституційного середовища:**

- страхові компанії
- біржі, торгові дома, посередницькі фірми, що виконують функції реалізації продукції
- сільська громада
- консалтингові структури

**16. Фактори середовища підприємництва можна класифікувати за такими ознаками:**

|                                                                   |                                                                        |
|-------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| A. За сферою оточення                                             | 1. фінансово-економічні, організаційно-правові, соціально-психологічні |
| B. За характером дії                                              | 2. стимулюючі та стримуючі                                             |
| C. Залежно від ступеня впливу                                     | 3. фактори мікросередовища і макросередовища                           |
| D. Залежно від ролі факторів у створенні підприємницького клімату | 4. прямий та непрямий (побічний)                                       |

**17. Що НЕ належить до типових факторів зовнішнього середовища підприємства:**

- стан ринкової ситуації,
- аналіз умов торгівлі на ринку,
- господарські зв'язки,
- конкуренти,
- система управління підприємства

**18. Вкажіть, що належить до особливостей середовища агробізнесу:**

- наявність двох різноспрямованих функцій
- диференційовані параметри складових двох сторін середовища
- вкладові середовища започатковуються і координуються з іншими сферами на основі інтеграційних зв'язків
- варіант в і с
- усі варіанти вірні

**19. Яким законам відповідають наведені пояснення?**

|                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| А. Про сільсько-господарську кооперацію | 1. Окреслює основні принципи, відносини, право власності, порядок створення, реорганізації та ліквідації споживчих товариств та спілок, сприяє соціальному і культурному розвитку села, народних промислів і ремесел                                                                                                                                      |
| В. Про споживчу кооперацію              | 2. Передбачає права та обов'язки кооперативу як землекористувача і землевласника, права самостійного визначення напрямків сільськогосподарського виробництва, його структури, обсягу, самостійного розпорядження виробленою продукцією та доходами, кооперування з промисловими підприємствами при переробці продукції сільськогосподарського виробництва |
| С. Про фермерське господарство          | 3. спрямований на створення умов для реалізації ініціативи громадян щодо виробництва товарної сільськогосподарської продукції, її переробки та реалізації на внутрішньому і зовнішньому ринках                                                                                                                                                            |

**20. Вкажіть які складові належать відповідній сфері зовнішнього середовище аграрного бізнесу, залежно від ступеня їх зв'язку із підприємцем:**

|             |                                                                                       |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| А. Перша    | 1. експортні та імпорتنі ціни, тарифи, митний контроль                                |
| В. Друга    | 2. тіньова економіка                                                                  |
| С. Третя    | 3. інформаційні, рекламні, освітні                                                    |
| Д. Четверта | 4. політичні, екологічні, фінансово-кредитні, цінові, податкові, правові, географічні |
| Е. П'ята    | 5. морально-етичні цінності, традиції, звички, віросповідання                         |

**21. Чи закріплено законодавчо поняття «сільськогосподарське підприємство» та його критерії?  
Так/Ні**

(впишіть вірну відповідь)

**22. До суб'єктів малого підприємництва належать ті, в яких:**

- а. середня кількість працівників за звітний період перевищує 250 осіб та річний дохід перевищує 50 мільйонів євро
- б. середня кількість працівників за звітний період не перевищує 10 осіб та річний дохід не перевищує 2 мільйони євро
- в. середня кількість працівників за звітний період не перевищує 50 осіб та річний дохід не перевищує 10 мільйонів євро
- г. середня кількість працівників за звітний період не перевищує 50 осіб та річний дохід не перевищує 10 мільйонів грн.

**23. До сільськогосподарських підприємств належать:**

- а. Фермерське господарство
- б. Сільськогосподарський виробничий кооператив
- в. Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив
- г. Агрохолдинг
- д. Особисте селянське господарство
- е. Усе вище перераховане

**24. Форма підприємницької діяльності громадян, що має найменування, статут, може мати печатку та яке очолює – голова?**

- а. Фермерське господарство
- б. Сільськогосподарський виробничий кооператив
- в. Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив
- г. Агрохолдинг
- д. Особисте селянське господарство
- е. Усе вище перераховане

**25. Земельна ділянка разом з розташованими на ній житловим будинком, господарсько-побутовими будівлями, наземними і підземними комунікаціями, багаторічними насадженнями, яка знаходиться за межами населеного пункту – це?**

(впишіть вірну відповідь)

**26. Отримати землю для ведення фермерського господарства може:**

- a. кожний дієздатний громадянин України, який досяг 18-річного віку
- b. кожний дієздатний громадянин України, який досяг 18-річного віку та має документи, що підтверджують досвід роботи у сільському господарстві або наявність освіти, здобутої в аграрному навчальному закладі
- c. кожний дієздатний громадянин України, який досяг 16-річного віку
- d. кожний дієздатний громадянин України, який досяг 16-річного віку та має документи, що підтверджують досвід роботи у сільському господарстві або наявність освіти, здобутої в аграрному навчальному закладі

**27. Як називається державна бюджетна установа, які виконує функції з реалізації державної політики щодо фінансової підтримки становлення і розвитку фермерських господарств?**

*(впишіть вірну відповідь)*

**28. З особами, залученими до роботи у фермерському господарстві, укладається:**

*(впишіть вірну відповідь)*

**29. Утворювати сільськогосподарський кооператив можуть лише виробники сільськогосподарської продукції? Так/Ні**

*(впишіть вірну відповідь)*

**30. Що НЕ відповідає дійсності? Статут сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу:**

- a. Має відповідати вимогам Закону України «Про кооперацію»
- b. Є підґрунтям для інших внутрішньогосподарських актів
- c. Набирає чинності з моменту державної реєстрації кооперативу
- d. Набирає чинності з моменту його підписання

**31. Засновниками та членами сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу можуть бути:**

- a. виробники сільськогосподарської продукції
- b. переробники сільськогосподарської продукції
- c. виробники та переробники сільськогосподарської продукції

**32. Чи може сільськогосподарський обслуговуючий кооператив мати у власності майно, відокремлене від майна своїх членів та право власності на землю? Так/Ні**

*(впишіть вірну відповідь)*

**33. Примірні правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу затверджується:**

- a. Наказом
- b. Постановою
- c. Законом
- d. Розпорядженням

**34. Що НЕ відповідає дійсності? СОК:**

- a. надає послуги тільки своїм членам
- b. надає послуги з метою зменшення витрат
- c. надає послуги з метою збільшення доходів членів кооперативу
- d. надає послуги з метою отримання прибутку
- e. члени кооперативу є одночасно їх власниками і клієнтами

**35. Чи сільськогосподарські виробничі кооперативи мають на меті одержання прибутку? Так/Ні**

*(впишіть вірну відповідь)*

**36. Наразі домогосподарств в Україні налічується близько:**

- a. 40 тис.
- b. 4 млн
- c. 40 млн
- d. 400 тис.

**37. Діяльність якого з аграрних формувань не відноситься до підприємницької?**

- a. Фермерське господарство
- b. Сільськогосподарський виробничий кооператив
- c. Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив
- d. Агрохолдинг
- e. Особисте селянське господарство
- f. Усе вище перераховане

**38. До правових ознак підприємницьких структур НЕ належать:**

- a. участь у розподіленні прибутків
- b. право власності на капітал та засновники
- c. джерела формування та розмір статутного фонду ☐
- d. обмеження права стати учасником

**39. До фінансово-економічних ознак підприємницьких структур НЕ належать:**

- a. права учасника на майно у разі його виходу зі складу фірми
- b. участь у розподіленні прибутків
- c. відповідальність за зобов'язаннями фірми
- d. розподілення майна у разі припинення діяльності фірми

**40. До організаційно-управлінських ознак підприємницьких структур НЕ належать:**

- a. участь в управлінні фірмою;
- b. використання найманої праці;
- c. участь у розподіленні прибутків
- d. автономність виробничо-господарської діяльності від учасників

**41. Товариство, яке поряд з учасниками, що несуть відповідальність за його зобов'язаннями всім своїм майном, включає принаймні одного учасника, відповідальності котрого обмежується внеском у майно такого організаційного утворення – це?**

*(впишіть вірну відповідь)*

**42. Цінний папір, який дає акціонерові право брати участь в управлінні товариством, у розподіленні прибутку і розпродажу залишків майна у разі ліквідації товариства – це**

*(впишіть вірну відповідь)*

**43. Установча угода товариства НЕ містить інформацію про:**

- a. повноваження партнерів
- b. сума коштів, що інвестується кожним
- c. порядок розподілу прибутку і можливих збитків
- d. особливості здійснюваних фінансових і облікових операцій
- e. зобов'язання перед фінансовими установами

**44. Види акцій, які можуть передаватися лише з дозволу фірми:**

- a. іменні
- b. на пред'явника
- c. привілейовані
- d. вінкільовані
- e. без номінальної вартості
- f. прості основні

**45. Створюється для регулювання в масштабах галузі, в межах регіону або в межах окремої країни; господарські стосунки будуються на договірній та постійній основі, за організаціями зберігається господарська, фінансова та юридична самостійність, а централізується лише сумісна діяльність у сфері реалізації продукції. Це характерні риси:**

- a. Торгово-промислової асоціації
- b. Картелі
- c. Синдикату
- d. Пулу
- e. Консорціуму

**46. Створюються організаціями підприємців однієї галузі з метою регулювання розміру виробництва, розподілу ринків збуту продукції, умов реалізації, цін, строків платежів; господарські стосунки в межах організації будуються на постійній договірній основі; організації-учасники зберігають господарську, фінансову та юридичну самостійність. Це характерні риси:**

- a. Картелі
- b. Корпорації або компанії
- c. Концерну
- d. Промислового холдингу
- e. Торгово-промислової асоціації

**47. Форма об'єднання, що є різновидом картелі, де організації-учасники створюють один або декілька збутових органів в формі ТОВ або АТ які здійснюють також і закупку сировини для організацій-учасників.**

- a. Торгово-промислової асоціації
- b. Синдикат
- c. Пул
- d. Трест

**48. Форма об'єднання організацій підприємців, яка створюється організаціями підприємців переважно однієї галузі з метою об'єднання всіх сторін господарської діяльності у єдиному виробничому комплексі, у складі якого поряд з власністю організацій підприємців функціонує спільна власність всіх цих організацій – це:**

- a. Торгово-промислова асоціація
- b. Картель
- c. Консорціум
- d. Корпорація або компанія

**49. Якщо холдінг-компанія здійснює не лише контроль та управління організаціями-учасниками, а також і виробничою діяльністю, такі холдінги одержали назву "\_\_\_\_\_"**

*(впишіть вірну відповідь)*

**50. Пайові об'єднання, споживачів, фермерів або індивідуальних підприємців (які є, як правило, дрібними виробниками) для здійснення господарської діяльності з метою досягнення комерційних цілей – це?**

- a. Картелі
- b. Корпорації або компанії
- c. Концерни
- d. Кооперативні фірми (союзи)

**51. Первинна організаційна народногосподарська ланка, основою якої є професійно організований трудовий колектив, здатний за допомогою засобів виробництва, які знаходяться в його розпорядженні, виготовляти необхідну споживачам рослинницьку і тваринницьку продукцію відповідного призначення, профілю і асортименту. Це?**

*(впишіть вірну відповідь)*

**52. До суб'єктів великого підприємництва належать ті, в яких:**

- a. середня кількість працівників за звітний період не перевищує 50 осіб та річний дохід не перевищує 10 мільйонів євро
- b. середня кількість працівників за звітний період перевищує 250 осіб та річний дохід перевищує 50 мільйонів євро
- c. середня кількість працівників за звітний період не перевищує 10 осіб та річний дохід не перевищує 2 мільйони євро
- d. середня кількість працівників за звітний період перевищує 250 осіб та річний дохід перевищує 50 мільйонів грн

**53. Форма підприємницької діяльності громадян із створенням юридичної особи, які виявили бажання виробляти товарну сільськогосподарську продукцію, займатися її переробкою та реалізацією з метою отримання прибутку на земельних ділянках, наданих їм. Це?**

- a. Фермерське господарство
- b. Сільськогосподарський виробничий кооператив
- c. Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив
- d. Агрохолдинг
- e. Особисте селянське господарство
- f. Усе вище перераховане

**54. Членами фермерського господарства можуть бути:**

- a. подружжя, їх батьки, діти, які досягли 14-річного віку, інші члени сім'ї та особи, які працюють у ньому за трудовим договором
- b. подружжя, їх батьки, діти, які досягли 14-річного віку, інші члени сім'ї
- c. подружжя, їх батьки, діти, які досягли 16-річного віку, інші члени сім'ї та особи, які працюють у ньому за трудовим договором
- d. подружжя, їх батьки, діти, які досягли 18-річного віку, інші члени сім'ї та особи, які працюють у ньому за трудовим договором

**55. Отримати землю для ведення фермерського господарства можна через:**

- a. придбання чи оренду земель державної і комунальної власності
- b. придбання земель державної і комунальної власності
- c. купівлю земель приватної форми власності

**56. До фермерських господарств можуть передаватися у приватну власність землі лісового фонду розміром до:**

- a. 1 га
- b. 2 га
- c. 3 га
- d. 4 га
- e. 5 га

**57. Наразі фермерських господарств в Україні налічується близько:**

- a. 20 тис.
- b. 40 тис.
- c. 200 тис.
- d. 400 тис.

**58. Трудові відносини членів фермерського господарства регулюються:**

(впишіть вірну відповідь)

**59. Чи є затверджений примірний статут сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу? Так/Ні**

(впишіть вірну відповідь)

**60. Сільськогосподарський кооператив, який утворюється шляхом об'єднання фізичних осіб, які є виробниками сільськогосподарської продукції, для провадження спільної виробничої або іншої господарської діяльності на засадах їх обов'язкової трудової участі з метою одержання прибутку – це?**

(впишіть вірну відповідь)

**61. Утворюється шляхом об'єднання фізичних та/або юридичних осіб — виробників сільськогосподарської продукції для організації обслуговування, спрямованого на зменшення витрат та/або збільшення доходів членів цього кооперативу під час провадження ними сільськогосподарської діяльності та на захист їхніх економічних інтересів – це?**

- a. Сільськогосподарський виробничий кооператив
- b. Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив
- c. Агрохолдинг

- 62. Засновниками та членами сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу можуть бути юридичні та/або фізичні особи, які:**
- a. зробили вступний і пайовий внески
  - b. дотримуються вимог статуту
  - c. мають право ухвального голосу
  - d. беруть участь у господарській діяльності кооперативу
  - e. усе вище перераховане

- 63. Примірні правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу розробляються:**
- a. центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики
  - b. Кабінетом Міністрів України
  - c. державними районними адміністраціями для кожного регіону

- 64. Чи сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи мають на меті одержання прибутку?  
Так/Ні**

|                           |
|---------------------------|
| (впишіть вірну відповідь) |
|---------------------------|

- 65. Що НЕ відповідає дійсності? СВК:**
- a. є юридичною особою
  - b. є фізичною та юридичною особою
  - c. створюється шляхом об'єднання виключно фізичних осіб
  - d. його члени зобов'язані брати трудову участь у діяльності кооперативу
  - e. змістом функціонування є провадження спільної виробничої або іншої господарської діяльності
  - f. метою діяльності є одержання прибутку
- 66. Господарська діяльність, яка проводиться без створення юридичної особи фізичною особою індивідуально або особами, які перебувають у сімейних чи родинних відносинах і спільно проживають, з метою задоволення особистих потреб шляхом виробництва, переробки і споживання сільськогосподарської продукції, реалізації її надлишків – це?**
- a. Фермерське господарство
  - b. Сільськогосподарський виробничий кооператив
  - c. Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив
  - d. Агрохолдинг
  - e. Особисте селянське господарство
- 67. За якими ознаками розрізняють існуючі підприємницькі структури:**
- a. правовими, фінансово-економічними та організаційно-управлінськими
  - b. правовими та організаційно-управлінськими
  - c. правовими, соціальними, та фінансово-економічними
  - d. правовими, соціальними, фінансово-економічними, організаційно-управлінськими
- 68. До правових ознак підприємницьких структур НЕ належать:**
- a. обмеження права стати учасником
  - b. права учасника на майно у разі його виходу зі складу фірми
  - c. юридична відокремленість фірми від учасників
  - d. відповідальність за зобов'язаннями фірми
- 69. Ознаки, які дають змогу з'ясувати та однозначно визначити належність учасникам відповідної частки прибутку фірми; ризики учасників (майнові, грошові), у тому числі в разі припинення діяльності фірми – це:**
- a. правові
  - b. організаційно-управлінські
  - c. соціальні
  - d. фінансово-економічні
  - e. організаційно-управлінські

**70. До основних організаційно-правових форм належать:**

- a. одноосібне володіння, товариства, корпорації
- b. одноосібне володіння, кооперативи, корпорації
- c. одноосібне володіння, товариства, кооперативи

**71. Чи вірно, що для всіх видів товариств (партнерств) спільним є те, що їх створення і функціонування здійснюється на основі установчої угоди між партнерами? Так/Ні**

*(впишіть вірну відповідь)*

**72. Підприємство, що має статутний фонд, поділений на визначену кількість акцій однакової номінальної вартості, і несе відповідальність за зобов'язаннями тільки майном організації – це?**

*(впишіть вірну відповідь)*

**73. Види акцій, які можуть бути продані простим передаванням:**

- a. іменні
- b. на пред'явника
- c. привілейовані
- d. вінкільовані
- e. без номінальної вартості
- f. прості основні

**74. Види акцій, за якими які у разі ліквідації товариства гарантується лише певна частина їхньої вартості:**

- a. іменні
- b. на пред'явника
- c. привілейовані
- d. вінкільовані
- e. без номінальної вартості
- f. прості основні

**75. Створюється для регулювання в масштабах галузі, в межах регіону або в межах окремої країни; господарські стосунки будуються на договірній та постійній основі, за організаціями зберігається господарська, фінансова та юридична самостійність, а централізується лише сумісна діяльність у сфері реалізації продукції. Це характерні риси:**

- a. Корпорації або компанії
- b. Концерну
- c. Промислового холдингу
- d. Торгово-промислової асоціації

**76. Створюються організаціями підприємців однієї галузі з метою регулювання розміру виробництва, розподілу ринків збуту продукції, умов реалізації, цін, строків платежів; господарські стосунки в межах організації будуються на постійній договірній основі; організації-учасники зберігають господарську, фінансову та юридичну самостійність. Це характерні риси:**

- a. Торгово-промислової асоціації
- b. Картелі
- c. Синдикату
- d. Пулу
- e. Консорціуму

**77. Форма об'єднання, що є різновидом картелів та синдикатів, в якому розподіл прибутку між організаціями-учасниками згідно з установленим порядком, який передбачає надходження прибутків всіх учасників в загальний фонд і наступний розподіл його між ними згідно з встановленими заздалегідь пропорціями – це?**

*(впишіть вірну відповідь)*

**78. Як називається орган, що очолює холдинг?**

*(впишіть вірну відповідь)*

**79. Об'єднання організацій підприємців до складу якого обов'язково входить один або декілька банків, яким делеговано право розпорядження фінансами організацій підприємців, право контролю за їх діяльністю та вирішення особливо важливих питань щодо розпорядження фінансовими ресурсами організацій підприємців та координації всіх сфер їх діяльності – це?**

*(впишіть вірну відповідь)*

**80. Пайові об'єднання, споживачів, фермерів або індивідуальних підприємців (які є, як правило, дрібними виробниками) для здійснення господарської діяльності з метою досягнення комерційних цілей – це?**

- a. Синдикати
- b. Промислові холдинги
- c. Трести
- d. Кооперативні фірми (союзи)

**81. До суб'єктів мікропідприємництва належать ті, в яких:**

- a. середня кількість працівників за звітний період перевищує 250 осіб та річний дохід перевищує 50 млн євро
- b. середня кількість працівників за звітний період не перевищує 10 осіб та річний дохід не перевищує 2 млн євро
- c. середня кількість працівників за звітний період не перевищує 50 осіб та річний дохід не перевищує 10 млн євро
- d. середня кількість працівників за звітний період перевищує 250 осіб та річний дохід перевищує 50 млн грн

**82. До специфічних форм господарювання в аграрному бізнесі належать:**

- a. Фермерське господарство
- b. Сільськогосподарський виробничий кооператив
- c. Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив
- d. Агрохолдинг
- e. Особисте селянське господарство
- f. Усе вище перераховане

**83. Форма підприємницької діяльності громадян із створенням юридичної особи, які виявили бажання виробляти товарну сільськогосподарську продукцію, займатися її переробкою та реалізацією з метою отримання прибутку на земельних ділянках, наданих їм. Це?**

*(впишіть вірну відповідь)*

**84. Фермерське господарство звітує за формою:**

- a. 50-СГ
- b. 2-Ферм
- c. 29-СГ
- d. 24-СГ

**85. Фермерське господарство має право створити:**

- a. кожний дієздатний громадянин України, який досяг 18-річного віку
- b. кожний дієздатний громадянин України, який досяг 18-річного віку та має документи, що підтверджують досвід роботи у сільському господарстві або наявність освіти, здобутої в аграрному навчальному закладі
- c. кожний дієздатний громадянин України, який досяг 16-річного віку
- d. кожний дієздатний громадянин України, який досяг 16-річного віку та має документи, що підтверджують досвід роботи у сільському господарстві або наявність освіти, здобутої в аграрному навчальному закладі

**86. До фермерський господарств можуть передаватися у приватну власність землі водного фонду, під замкненими природними водоймами, розміром до:**

- a. 1 га
- b. 2 га
- c. 3 га
- d. 4 га
- e. 5 га

**87. Фермерське господарство має право залучати до роботи в ньому інших громадян за трудовим договором (контрактом)? Так/Ні**

*(впишіть вірну відповідь)*

**88. Трудові ресурси фермерських господарств базуються на основі праці його членів? Так/Ні**

*(впишіть вірну відповідь)*

**89. Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив діє на підставі:**

- a. Статуту
- b. Кодексу учасників
- c. Положення
- d. Договору засновників

**90. Залежно від виду діяльності сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи поділяються на:**

- a. Переробні, заготівельно-збутові, постачальницькі, багатофункціональні
- b. Переробні і заготівельно-збутові
- c. Монофункціональні та багатофункціональні

**91. Правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу НЕ містять:**

- a. порядок надання послуг членам кооперативу
- b. механізм визначення розміру загальної частки пайових внесків асоційованих членів
- c. вимоги щодо ціноутворення та фінансових відносин
- d. порядок виключення членів із кооперативу

**92. Що не характерне для сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу?**

- a. надає послуги тільки своїм членам
- b. члени кооперативу несуть відповідальність за зобов'язаннями, взятими перед кооперативом усім своїм майном
- c. послуги надаються з метою зменшення витрат та/або збільшення доходів членів кооперативу
- d. збільшення доходів членів кооперативу
- e. член СОК залишається власником своєї продукції аж до її реалізації
- f. не продає членам засоби виробництва

**93. Чи сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи є неприбутковими організаціями? Так/Ні**

*(впишіть вірну відповідь)*

**94. Членами якого кооперативу можуть бути фізичні особи, які виявили бажання об'єднатися для спільної виробничої діяльності на засадах обов'язкової трудової участі та внесли вступний внесок і пай у розмірах, визначених статутом кооперативу?**

*(впишіть вірну відповідь)*

**95. Форма господарювання, в якій досягається реальна інтеграція сільськогосподарського і агропереробного виробництва та торгівлі – це?**

*(впишіть вірну відповідь)*

**96. Земельна ділянка під ОСГ має розмір до:**

- a. 2 га
- b. 2 га та паї
- c. 3 га та паї
- d. 3 га
- e. 1 га

**97. Ознаки, які характеризують юридичні аспекти створення статутного фонду фірми, статусу учасника (або засновника) фірми, регулюють майнові відносини між учасниками та фірмою – це?**

- a. правові
- b. організаційно-управлінські
- c. соціальні
- d. фінансово-економічні
- e. організаційно-управлінські

**98. До правових ознак підприємницьких структур НЕ належать:**

- a. обмеження права стати учасником
- b. права учасника на майно у разі його виходу зі складу фірми
- c. юридична відокремленість фірми від учасників
- d. розподілення майна у разі припинення діяльності фірми

**99. Ознаки, які характеризують можливість для учасників займатися безпосередньо управлінською діяльністю, тобто виконувати функції керівництва фірмою, впливати на її оперативну виробничо-господарську діяльність, у тому числі забезпечення трудовими ресурсами – це:**

- a. правові
- b. організаційно-управлінські
- c. соціальні
- d. фінансово-економічні
- e. організаційно-управлінські

**100. Товариство, всі учасники якого займаються спільною підприємницькою діяльністю і несуть солідарну відповідальність за його зобов'язаннями всім своїм майном – це?**

*(впишіть вірну відповідь)*

**101. Чи вірно, що для всіх видів товариств (партнерств) спільним є те, що їх створення і функціонування здійснюється на основі статуту ? Так/Ні**

*(впишіть вірну відповідь)*

**102. Які характерні риси не притаманні акціонерному товариству?**

- a. статутний фонд, поділений на визначену кількість акцій однакової номінальної вартості
- b. несе відповідальність за зобов'язаннями тільки майном товариства
- c. обов'язкове створення резервного фонду
- d. повна самостійність, свобода і оперативність підприємницьких дій

**103. Види акцій, за які підприємство гарантує виплату дивідендів незалежно від розмірів прибутку:**

- a. іменні
- b. на пред'явника
- c. привілейовані
- d. вінкульовані
- e. без номінальної вартості
- f. прості основні

**104. Види акцій, які дають право голосу, але не дають право на певні дивіденди**

- a. іменні
- b. на пред'явника
- c. привілейовані
- d. вінкульовані
- e. без номінальної вартості
- f. прості основні

**105. Створюється для регулювання в масштабах галузі, в межах регіону або в межах окремої країни; господарські стосунки будуються на договірній та постійній основі, за організаціями зберігається господарська, фінансова та юридична самостійність, а централізується лише сумісна діяльність у сфері реалізації продукції. Це характерні риси:**

- a. Фінансової групи
- b. Торгово-промислової асоціації
- c. Тресту
- d. Кооперативної фірми (союзу)

**106. Створюються організаціями підприємців однієї галузі з метою регулювання розміру виробництва, розподілу ринків збуту продукції, умов реалізації, цін, строків платежів; господарські стосунки в межах організації будуються на постійній договірній основі; організації-учасники зберігають господарську, фінансову та юридичну самостійність. Це характерні риси:**

- a. Торгово-промислової асоціації
- b. Картелі
- c. Синдикату
- d. Пулу
- e. Консорціуму

**107. Форма об'єднання організацій підприємців з банківським капіталом для вирішення завдань і проблем, пов'язаних з реалізацією великих проектів, після реалізації яких воно ліквідується – це**

*(впишіть вірну відповідь)*

**108. Якщо холдінг-компанія не займається виробничою діяльністю і здійснює лише контроль за організаціями підприємців, які є учасниками холдінгу та управління їх діяльністю, такі холдінги одержали назву "\_\_\_\_\_".**

*(впишіть вірну відповідь)*

**109. Пайові об'єднання, споживачів, фермерів або індивідуальних підприємців (які є, як правило, дрібними виробниками) для здійснення господарської діяльності з метою досягнення комерційних цілей – це?**

- a. Торгово-промислові асоціації
- b. Пули
- c. Консорціуми
- d. Кооперативні фірми (союзи)

**110. Первинна організаційна народногосподарська ланка, основою якої є професійно організований трудовий колектив, здатний за допомогою засобів виробництва, які знаходяться в його розпорядженні, виготовляти необхідну споживачам рослинницьку і тваринницьку продукцію відповідного призначення, профілю і асортименту. Це?**

*(впишіть вірну відповідь)*

## **6. Методи навчання.**

Методи навчання поділяють за відповідним етапом навчання, на кожному з яких розв'язують специфічні завдання: орієнтація на методи підготовки студентів до вивчення матеріалу, що передбачає пробудження інтересу, пізнавальної потреби, актуалізацію базових знань, необхідних умінь і навичок; на методи вивчення нового матеріалу; на методи конкретизації й поглиблення знань, набування практичних умінь і навичок, які сприяють використанню пізнаного; на методи контролю й оцінки результатів навчання. Крім того, у навчальному процесі викладач виокремлює методи пояснення навчальної дисципліни, різноманітні методи організації самостійної роботи студентів.

**Пояснювально-ілюстративний метод.** Студенти здобувають знання, слухаючи лекцію, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник у "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального)

мислення. Такий метод найширше застосовують для передавання значного масиву інформації.

**Метод проблемного викладення.** Використовуючи відповідні джерела й засоби, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, розкриваючи систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Студенти стають свідками і співучасниками наукового пошуку.

**Частково-пошуковий, або евристичний метод.** Його суть полягає в організації активного пошуку розв'язання висунутих педагогом пізнавальних завдань на основі евристичних програм і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі студенти на основі роботи над програмами та з навчальними посібниками. Такий метод, як евристична бесіда є перевіреним способом активізації мислення, спонукання до пізнання.

**Дослідницький метод.** Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого інструктажу студенти самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження і розрахунки та виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше. Методи навчальної роботи безпосередньо переходять у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук.

**Методи контролю та самоконтролю:** методи усного контролю; методи письмового контролю та самоконтролю; методи практичного контролю і методи практичного самоконтролю

## 7. Форми контролю.

Опитування на семінарських і практичних заняттях, експрес-опитування, розв'язання задач, модульні-контрольні роботи, залік.

**8. Розподіл балів, які отримують студенти.** Оцінювання студента відбувається згідно положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 20.02.2015 р. протокол № 6 з табл. 1.

| Оцінка національна | Оцінка ЄКТС | Визначення оцінки ЄКТС                                                         | Рейтинг студента, бали |
|--------------------|-------------|--------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| Відмінно           | A           | <b>ВІДМІННО</b> – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок        | <b>90 – 100</b>        |
| Добре              | B           | <b>ДУЖЕ ДОБРЕ</b> – вище середнього рівня з кількома помилками                 | <b>82 – 89</b>         |
|                    | C           | <b>ДОБРЕ</b> – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок | <b>74 – 81</b>         |

|                     |           |                                                                                          |                |
|---------------------|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| <b>Задовільно</b>   | <b>D</b>  | <b>ЗАДОВІЛЬНО</b> – непогано, але зі значною кількістю недоліків                         | <b>64 – 73</b> |
|                     | <b>E</b>  | <b>ДОСТАТНЬО</b> – виконання задовольняє мінімальні критерії                             | <b>60 – 63</b> |
| <b>Незадовільно</b> | <b>FX</b> | <b>НЕЗАДОВІЛЬНО</b> – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку) | <b>35 – 59</b> |
|                     | <b>F</b>  | <b>НЕЗАДОВІЛЬНО</b> – необхідна серйозна подальша робота                                 | <b>01 – 34</b> |

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни  $R_{\text{дис}}$  (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи  $R_{\text{НР}}$  (до 70 балів):  $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$ .

## 11. Інформаційні ресурси

Урядовий портал - [www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua)

Міністерство аграрної політики та продовольства України - <http://minagro.gov.ua>

Аграрний фонд - <http://agrofond.gov.ua>

Державна ветеринарна та фіто санітарна служба - <http://vet.gov.ua>

Державне агентство земельних ресурсів - <http://dazru.gov.ua>

Державна продовольчо-зернова корпорація України - <http://www.pzcu.gov.ua>

Національний університет біоресурсів і природокористування України - [nubip.edu.ua](http://nubip.edu.ua)

Національна академія аграрних наук України - <http://naas.gov.ua>